

FAQ Project Marsmanweg

1. Niet verblind door de zon?

Het bestuur van Coöperatie Vrijstad Energie is erg enthousiast over het collectieve zonnedak en het laadplein bij de Marsmanweg, maar er zijn financiële risico's aan verbonden. Lees dit stuk daarom goed door, met name de vragen die gaan over rendement en risico's, zodat u goed geïnformeerd bent. En kom met vragen als er iets niet duidelijk is. Het is best lastige materie.

2. Betreft het een duurzame energie product of een financieel product?

Naar onze mening gaat het om beide. Mensen die vooral geïnteresseerd zijn in de financiële kant wijzen wij er op dat het rendement hoger of lager kan uitpakken. In het verdienmodel dat ook elders in het land wordt gebruikt, en waarmee wij ook werken, is uitgegaan van realistische aannames en verwachtingen voor de toekomst. Het blijven echter inschattingen waarover geen zekerheid bestaat.

3. Lijkt meedoen op beleggen?

Ja, dat kun je zo wel zien. Het gaat naast duurzame energie ook om risico's en looptijd. U moet bereid zijn voor een langere tijd mee te doen, minimaal 5 jaar en bij voorkeur 15 jaar. Als u wakker ligt van risico's of twijfelt over de looptijd kunt u beter niet meedoen. Dan zijn er andere alternatieven zoals groene spaardeposito's of obligaties.

4. Waarom een disclaimer?

Regels en risico's zijn niet leuk, maar wel belangrijk en onvermijdelijk. Dat geldt ook voor collectieve zonnestroom projecten. Hopelijk schrikken ze u niet af om mee te doen. Het bestuur van Coöperatie Vrijstad Energie kan ondanks dat alles zorgvuldig is bekeken echter geen garanties geven. Neem de informatie in dit document goed door voordat u besluit geld in te leggen. Betrek bij uw beslissing over de hoogte van uw inleg ook de voorwaarden en risico's.

5. Waarom zou ik meedoen?

Meedoen betekent dat u elektriciteit kunt opwekken, ook als u daarvoor geen geschikt dak hebt. U investeert en krijgt uw investering terug in de vorm van een jaarlijkse uitbetaling van de waarde van de productie van de panelen.

Meedoen betekent ook dat er in Culemborg meer energie duurzaam wordt opgewekt. Zo helpt u mee onze stad stukje bij beetje energieneutraal te maken. Behalve dat u een bijdrage levert aan een beter milieu steunt u ook de lokale economie, want we maken bij de realisatie gebruik van diensten van bedrijven uit de buurt. Natuurlijk houdt u er als het goed is financieel ook iets aan over. Een win-win-win dus.

Ook gaan we een laadplein realiseren bij het zonnedak. Zo kunt u dichtbij huis uw elektrische auto opladen. Nu of in de nabije toekomst. Verder zijn we bezig met een vernieuwend concept waarbij de laadsnelheid afhangt van de beschikbare zonnestroom, van hoe leeg de accu is en hoeveel andere auto's willen laden.

6. Voor wie is het project bedoeld?

De collectieve zonnedaken zijn vooral bedoeld voor mensen die geen eigen dak hebben, een ongeschikt dak hebben of op hun eigen dak onvoldoende panelen kunnen plaatsen. Dat kan zijn omdat de ligging niet op het zuiden is of omdat er grote bomen in de buurt staan die schaduw geven. De projecten zijn ook geschikt voor mensen met dakramen, dakkapellen, een monument of die plannen hebben hun dak komende tijd te renoveren. Panelen op eigen dak zijn altijd voordeliger. Toch kan iedereen die dat wil aan dit project meedoen.

7. Waarom is gekozen voor de SDE+regeling?

Er zijn momenteel twee landelijke subsidieregelingen die geschikt zijn voor collectieve zonprojecten: de "postcoderoosregeling" (officieel: Regeling Verlaagd Tarief) en de SDE+ regeling. Beide regelingen bieden interessante mogelijkheden. De postcoderoosregeling biedt een hogere opbrengst voor deelnemers, maar wel met wat grotere risico's. Vrijstad Energie heeft voor dit project gekozen voor het aanvragen van SDE+ subsidie, omdat deze regeling gedurende de looptijd van het project meer zekerheden biedt.

8. Kan ik meedoen?

Ja, als u zich inschrijft via het inschrijfformulier. Vul het formulier volledig in en u krijgt bericht over uw deelname.

9. Kan ik ook deelnemen als ik buiten Culemborg woon?

Ja, dat is mogelijk. Omdat wij voor dit project gebruik maken van de SDE+ subsidie, kunnen ook mensen deelnemen die buiten ons postcodegebied wonen. Omdat wij ons als coöperatie op Culemborg richten, zoeken wij voor de werving van deelnemers in eerste instantie bewoners van Culemborg. Maar andere deelnemers zijn van harte welkom.

10. Wat kost een eenheid?

Een eenheid kost € 250. Daar zit een deel van een zonnepaneel, de constructie en het laadplein in. Alle voorbereidings-, investerings-, aanleg- en aansluitkosten zijn verwerkt. Ook is rekening gehouden met de investeringssubsidie van de provincie Gelderland. Over deze investering is geen BTW verschuldigd.

11. Voor hoeveel eenheden kan ik het beste meedoen?

Uit het oogpunt van verduurzaming van uw energieverbruik, is het logisch er naar te streven dat de panelen evenveel stroom opwekken als u jaarlijks verbruikt. Bij dit project is dat lastig omdat in een eenheid zowel een deel van een zonnepaneel, de onderconstructie als een deel van het laadplein is inbegrepen. Laten we er even vanuit gaan dat een eenheid grosso modo overeenkomt met een paneel. Een paneel levert in dit geval rond 248 kWh stroom per jaar. Per 1.000 kWh verbruik heeft u dan ongeveer 4 panelen nodig. Gemiddeld gebruikt een gezin per jaar 3.500 kWh elektriciteit waarvoor ongeveer 14 panelen dus voldoende zijn, maar wellicht gebruikt u meer of minder. Controleer dus uw energierekening op hoeveel stroom u jaarlijks verbruikt. Houd ook rekening met toekomstige ontwikkelingen of wensen (b.v. energiebesparing (leidt tot lager verbruik).

Gaat het u om het financiële aspect, dan kunt u met elk willekeurig aantal eenheden deelnemen. Zolang zonnepanelen meer rendement opleveren dan uw spaarrekening, kan een investering in zonnepanelen financieel aantrekkelijk zijn. Gaat het u niet om het financiële aspect, maar doet u het voor het milieu en/of sociale aspecten, ook dan hoeft u de hoeveelheid panelen die u neemt niet af te stemmen op uw energieverbruik.

12. Hoe gebeurt het toekennen van deelname?

Personen die zich eerder als geïnteresseerde hebben aangemeld (via voorintekening) gaan voor op nieuwe inschrijvers. Bij honorering van uw inschrijving en toekenning van panelen wordt erop gelet dat aan alle wettelijke en subsidievoorwaarden wordt voldaan. Om die reden kan het zijn dat u minder zonnepanelen krijgt toegekend dan waarvoor u heeft ingeschreven. U ontvangt daarover bericht.

13. Moet ik een contract ondertekenen?

Ja, uw deelname wordt pas definitief als u een deelnameovereenkomst ondertekent en vervolgens voor de aangegeven datum uw bijdrage overmaakt.

14. Krijg je een 'eigen' paneel?

Nee, de panelen, de onderconstructie en het laadplein zijn en blijven eigendom van de coöperatie want dat is vereist. Ook wordt er geen specifiek paneel of plekje op het dak aan uw inleg gekoppeld. Onder de deelnemers worden alle opbrengsten en kosten naar rato van het aantal eenheden verdeeld.

15. Wordt er gerekend met een gemiddelde opbrengst?

Ja, u hoeft dus niet bang te zijn dat er verschillen tussen deelnemers gaan ontstaan.

16. Komt de opgewekte stroom bij mij thuis?

Nee, u krijgt geen stroom geleverd welke door ons zonneproject wordt opgewekt. De geproduceerde groene stroom wordt deels aan het laadplein geleverd en het restant verkopen we aan Betuwestroom. Vrijstad Energie krijgt daarvoor een vergoeding. U hoeft ook niet van energieleverancier te wijzigen. U kunt er zelf voor kiezen Betuwestroom af te nemen. In dat geval neemt u voor een deel stroom af die op de parkeerplaats is opgewekt. Dat u mogelijk Betuwestroom afneemt staat los van dit project. Kijk [hier](#) voor meer informatie over Betuwestroom.

17. Hoeveel energie gaan de zonnepanelen opwekken en hoeveel CO2 wordt daarmee bespaard?

Op de parkeerplaats willen we 768 panelen plaatsen. Deze panelen wekken jaarlijks naar verwachting ongeveer 190.000 kWh op. Als deze stroom opgewekt zou worden met gas dan betekent dat een uitstoot van 68 ton CO2. Met dit project besparen we die uitstoot.

18. Wat verdien ik er aan? / Wat is het rendement?

We streven naar een financieel rendement van ca. 3-10% over 15 jaar. Daarnaast is er sprake van milieu- en sociaal rendement. Dit laat zich moeilijk in geld uitdrukken en is verder niet gekwantificeerd.

19. Onder welke voorwaarden is een rendement 0%, 3% en 10% haalbaar?

In de Business Case hebben we een aantal vooronderstellingen gedaan waarover later meer. Per laadpaal komen er minimaal twee laadpunten. Meest bepalende factoren zijn het aantal laadbeurten per laadpunt en het percentage stroom dat van het net moet worden ingekocht en dus niet van het zonnedak kan worden gebruikt.

Als we er vanuit gaan dat we alle stroom inkopen en er vervolgens op jaarbasis 104 keer per laadpunt een auto volledig wordt opgeladen, dan is een rendement van 0% het gevolg. Analoog is het rendement 10% als er 216 laadbeurten zijn per jaar en 60% van de stroom wordt ingekocht.

Scenariosamenvatting			
	0%	3%	10%
Veranderende cellen:			
Aantal_laadbrt_p_laadpunt_2019	104	124	216
Percentage_inkoop_stroom	100%	70%	60%
Resultaatcellen:			
Aantal_laadbeurten_totaal_2019	1.248	1.488	2.592
kWh_2019	49.920 kWh	59.520 kWh	103.680 kWh
kWh_2020	74.880 kWh	89.280 kWh	155.520 kWh
Rendement_Zonnepark	0,6%	3,3%	7,5%
Rendement_Laadplein	-1,8%	1,9%	15,6%
Rendement_totaal	0%	3%	10%

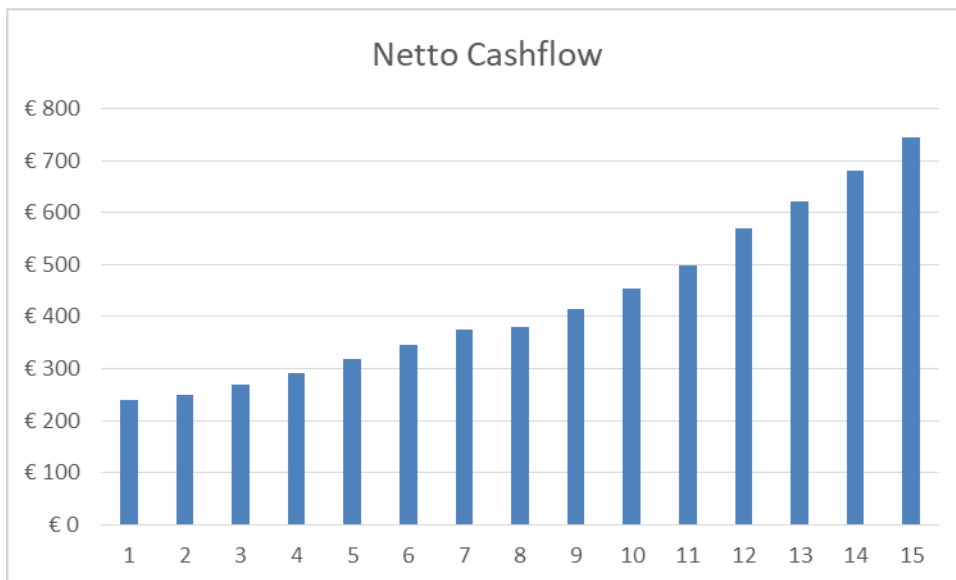
20. Wat zijn de aannames waarbij is uitgegaan om de Business Case te beschrijven?

Allereerst is er sprake van een kip-ei probleem: men schaft geen elektrische auto's aan omdat er te weinig laadpalen zijn. Door het plaatsen van voldoende laadpalen willen we dit probleem doorbreken. Verder zijn de deskundigen (waaronder [Stedin](#)) het er over eens dat we een explosieve groei van het aantal volledige elektrische auto's mogen verwachten. Het is nu tijd om daarop in te spelen.

Er komen in eerste instantie 8 laadpunten bij de Marsmanweg en 4 laadpunten bij de HR Holststraat. We zijn er vanuit gegaan dat in 2019 elektrische auto's een bepaald aantal keren per laadpunt worden geladen. Bij scenario 0% zijn dat bijvoorbeeld 104 laadbeurten. Dat betekent dat er in het hele jaar 2019 per laadpunt 104 keer een auto de hele accu oplaadt. Of anders gezegd één keer per pakweg drie-en-een-halve dag. Dat is dus heel erg weinig. Omdat 2019 een opstartjaar is en we ook het genoemde kip-ei probleem willen doorbreken, verwachten we in 2020 een toename van het aantal laadbeurten van 50%. Daarna neemt het aantal laadbeurten jaarlijks met 10% toe. Afhankelijk van de bezettingsgraad worden eventueel laadpalen bijgeplaatst. Hiermee is in de business case rekening gehouden. Het liefste plaatsen we extra laadpalen bij de parkeerplaats van de Marsmanweg omdat we dan kunnen laden met onze eigen zonnestroom, maar afhankelijk van de behoefte kan dat ook op andere locaties in de wijk zijn.

21. Kan ik de lening op naam van mijn (klein)kinderen zetten?

Op zich willen we dit wel faciliteren. Je (klein)kind moet dan wel tekenen op de leenovereenkomst. Nadeel is dat je (klein)kind de lening waarschijnlijk moet opgeven in box 3. Alternatief is dat je (klein)kind vruchtgebruik heeft van de lening en we bij overlijden je lening overzetten naar je erfgenamen. Of aflossen.

22. Hoe zit het met de rente en de aflossing?

De jaarlijkse uitkering van Vrijstad Energie bestaat uit opbrengst minus kosten. Deze uitkering wordt bepaald door de netto cash flow (opbrengsten minus kosten) van het zonnedak en het laadplein. In het begin is de netto cash flow laag en deze neemt toe in de loop van het project (15 jaar). Mede omdat het aantal laadbeurten gaat stijgen.

De totale uitkering is gelijk aan het rendement plus de aflossing. Na 15 jaar is de lening geheel afgelost.

23. Kunnen ondernemers ook meedoen?

Ja, organisaties en bedrijven kunnen ook meedoen.

24. Wat is de terugverdientijd?

Volgens de raming wordt de investering na ongeveer 12 jaar terugverdiend.

25. Wat gebeurt er na 15 jaar?

Dan wordt door de Algemene ledenvergadering van Vrijstad Energie (ALV) besloten of en zo ja hoe we verder gaan. Bijvoorbeeld kunnen we de panelen nog 10 jaar laten liggen en benutten, of de panelen vervangen door nieuwe exemplaren met een hoger vermogen en rendement, of doorverkopen aan een ander, of helemaal stoppen en de panelen, de onderconstructie en het laadplein verwijderen.

26. Worden er nog kosten in mindering gebracht op de netto opbrengst?

Nee, in de netto opbrengst zijn de kosten al verrekend, zoals voor onderhoud, verzekering en administratie en de netwerkbeheerder. Met deze netto opbrengst is rekening gehouden in het genoemde streefrendement van 3-10% over 15 jaar.

27. De parkeerplaats die de gemeente beschikbaar stelt mag gratis gebruikt worden. Is dat contractueel vastgelegd? Zo ja, voor hoeveel jaar?

De afspraak met de gemeente Culemborg is dat er voor het zonnedak op gemeentelijke daken een opstalrecht van 25 jaar wordt gevestigd. Voor het laadplein is geen opstalrecht vereist.

28. Wat verdienen jullie er aan?

Coöperatie Vrijstad Energie werkt deels met onbetaalde vrijwilligers. Toch maken wij kosten bij de voorbereiding van projecten, bijvoorbeeld omdat er projectleiders en specialisten worden ingehuurd, promotiemateriaal wordt gekocht en we naar bijeenkomsten gaan om zelf kennis op te doen. Die kosten plus iets extra's worden als voorbereidingskosten ten laste van het project gebracht. De extra vergoeding gebruiken we om andere duurzame activiteiten te ontplooiën. Als het rendement boven de 10% komt, dan valt dat in principe toe aan Vrijstad Energie. De ALV kan dan beslissen waar het geld aan wordt besteed.

29. Is de financiële opbrengst gegarandeerd?

Nee, niet helemaal. De financiële opbrengst bestaat in de basis uit de verkoop van de opgewekte stroom, de verkoop van stroom aan elektrische auto's en de SDE+subsidie. De SDE+subsidie vult de opbrengst uit verkoop gedurende 15 jaar aan tot een vast bedrag. Alleen als de marktprijs onder een bepaald minimum komt, heeft dat effect op het rendement. Ook is het mogelijk dat het aantal uren dat de zon schijnt fluctueert per jaar. Met de eenmalige subsidie van de provincie Gelderland en het gratis beschikbaar stellen van de parkeerplaats door de gemeente Culemborg, ligt het in de lijn der verwachtingen dat dit project een positief rendement zal blijven opleveren. Garantie hierop wordt zoals vermeld echter niet gegeven.

30. Is er een garantie dat de jaarlijkse kosten stabiel blijven?

De berekende jaarlijkse kosten zijn redelijk zeker, omdat na de bouw een installatie weinig onderhoud en risico met zich meebrengt. Het project is uitvoerig doorgerekend. Naast de normale productgaranties op de installatie wordt met de leverancier een vaste prijs voor onderhoud en service afgesproken. De gangbare risico's (blikseminslag, stormschade, brand, aansprakelijkheid en dergelijke) worden allrisk verzekerd.

31. Ik ben 80 jaar, kan ik dan ook meedoen?

Uw leeftijd maakt niet uit. Het is goed om te weten dat uw participaties naar uw erfgenamen gaan als u komt te overlijden. In dat geval kunnen de participaties ook aan een nieuwe deelnemer worden verkocht. De coöperatie houdt daarvoor een lijst van belangstellenden bij. Uw erfgenamen kunnen er ook voor kiezen de participaties te liquideren.

32. Hoe lang moet ik minimaal deelnemen?

U moet minimaal 5 jaar deelnemen aan het project om aan de subsidievoorwaarden van de provincie Gelderland te voldoen.

33. Kan ik ook eerder dan na 15 jaar uitstappen?

U kunt ook eerder uitstappen, maar pas na de eerste 5 jaar. Als u uitstapt, ondersteunt de coöperatie Vrijstad Energie u bij de verkoop van uw participaties. Voortijdig uitstappen kan nadelig zijn voor het rendement, als er extra kosten moeten worden gemaakt.

34. Hoe gaat het als ik verhuis?

Als u verhuist, kunt u gewoon blijven deelnemen aan het project. Als u dat wilt, kunt u er voor kiezen dan uw participaties aan een ander te verkopen. Wij helpen met zoeken naar een nieuwe deelnemer.

35. Als ik over bijvoorbeeld 8 jaar verhuis, kan ik de eenheden dan overdoen aan de 'koper' van mijn huis?

Ja, als de koper dat wil kan dat.

36. Horen de eenheden bij het huis, bijvoorbeeld bij verkoop?

Nee, de eenheden zijn en blijven eigendom van Coöperatie Vrijstad Energie en uw aandeel daarin staat op naam. Bij verkoop van uw huis kunt u uw aandeel wel overdragen (zie het voorgaande).

37. Kan ik mijn eenheden ook weer verkopen? / Kan ik tussentijds uitstappen?

Ja, u kunt uw aandeel verkopen, maar pas vanaf 5 jaar na de start. Deze eis komt voort uit de subsidievoorwaarden van de provincie Gelderland. U moet dus bereid zijn de participaties minimaal 5 jaar te houden.

In bijzondere situaties zullen wij voor u ontheffing vragen bij de provincie Gelderland. Wij zijn echter gehouden aan hun besluit.

38. Als ik mijn eenheden verkoop, hoeveel krijg ik er dan voor?

Dat hangt af van de gerealiseerde en nog verwachte opbrengst gedurende de resterende looptijd.

39. Ik heb al zonnepanelen op mijn eigen dak, is meedoen dan nog zinvol?

Ook als u al zonnepanelen op uw eigen dak hebt, kunt u aan dit project meedoen. Of dat zinvol is, hangt af van de redenen waarom u meedoet: om uw eigen verbruik op te laten wekken, om financieel rendement op uw geld te realiseren, of om bij te dragen aan een duurzamer samenleving. Zie ook "Voor hoeveel eenheden kan ik het beste meedoen?"

40. Wat is het rendement als ik meer eenheden koop dan mijn eigen verbruik?

Het rendement van uw aandeel in dit project wordt niet beïnvloed door uw eigen energieverbruik.

41. Hoe zit het met belastingen? / Wie betaalt de BTW?

Uw investering is niet belast met BTW. Coöperatie Vrijstad Energie is wel belastingplichtig en zal de voor haar geldende omzetbelasting verrekenen. De omzetbelasting is voor u dus niet van belang als u deelneemt.

42. Ben je als deelnemer ondernemer voor de BTW?

Nee, dat is niet het geval want de eenheden blijven eigendom van de coöperatie.

43. Moet ik als ik meedoe bij mijn belastingaangifte iets opgeven in box 3?

De waarde van uw participatie moet worden opgegeven. In de meeste gevallen zal dat in box 3 moeten. Dat zou echter ook het geval zijn als de investering nog als spaargeld op uw rekening zou staan. Informeer bij uw belastingadviseur of de belastingdienst als u twijfelt over uw situatie. Indien voor de deelname een lening is afgesloten dan is deze schuld ook in Box 3 aftrekbaar. Interessant zou het kunnen zijn om bijvoorbeeld via de gemeente een duurzaamheidslening af te sluiten (zie verderop).

44. Valt de investering onder box 3 met vrijstelling voor groenbeleggingen?

Nee, de zonnepanelen via onze coöperatie leveren geen vrijstelling als groenbelegging op.

45. Kan ik gebruik maken van de duurzaamheidslening van de Gemeente Culemborg?

Ja, dat kan. Het dak van andere gebouwen wordt gezien als een “verlenging” van uw eigen dak. De huidige rente voor deze lening is 1,6%.

46. Moet ik van energieleverancier veranderen?

Nee, dat is niet nodig voor dit project. U kunt als u dat wilt, wel overstappen op Betuwestroom van Vrijstad Energie, maar dat staat los van dit zonneproject. Meer informatie vind u [hier](#).

47. Moet ik lid worden van de coöperatie?

Ja, om deel te nemen aan het project moet u lid worden van coöperatie Vrijstad Energie B.A. omdat u daarmee zeggenschap krijgt over het zonproject waaraan u deelneemt. Lidmaatschap kost slechts € 10 per jaar.

48. Stel de olieprijs / elektriciteitsprijs daalt met 30%. Gaat de opbrengst dan ook met 30% naar beneden?

Een dergelijke daling heeft mogelijk invloed op de opbrengst en daarmee het rendement. Dit is echter alleen het geval als de verkoopprijs van de opgewekte stroom onder het door de overheid vastgestelde minimum bedrag komt. Dit minimumbedrag wordt jaarlijks vastgesteld.

49. Wat is de kwaliteit en afkomst van de panelen, de laadpalen en al het andere installatiemateriaal?

We hebben gekozen voor “glas-op-glas” panelen. Deze soort panelen zijn veel duurzamer dan de gebruikelijk folie-panelen. Kwaliteit, afkomst, duurzaamheid bij het productieproces zijn allemaal criteria die hebben meegewogen bij de selectie. De installatie gebeurt door bedrijven die beschikken over de vereiste certificaten/keurmerken.

50. Is er rekening gehouden met kosten voor verwijdering?

Nee, maar we zijn plan om deze kosten te “verdienen” met een iets langere elektriciteitsproductie. Aangezien dit pas over 15 jaar of later speelt komen we daar op een later moment op terug.

51. Waarom doen Coöperatie Vrijstad Energie en de gemeente Culemborg dit?

Wij willen actief een bijdrage leveren aan energiebesparing en de overgang naar een duurzame en lokale energievoorziening. Ons doel is Culemborg energieneutraal te maken. Los van lokale en landelijke overheidsdoelstellingen zijn we ervan overtuigd dat we als burgers een eigen verantwoordelijkheid hebben om het gebruik van fossiele energie te stoppen en dat samen ook kunnen bereiken. Als u dat ook belangrijk vindt, wordt dan lid van de coöperatie of voor nog meer effect: Stap ook over op Betuwestroom. Lees meer over probleemloos overstappen op [onze website](#).

52. Wat zijn de risico's?

Het project gaat gepaard met de volgende risico's:

- a. Rendement op geïnvesteerd vermogen: er wordt zoals eerder vermeld geen rendement gegarandeerd. Ook kan het volledig terugverdienen van de inleg niet worden gegarandeerd.
- b. Risico's tijdens de bouw worden afgedekt door een verzekering. Start de elektriciteitsproductie later dan zijn de opbrengsten in deze beginfase navenant lager.
- c. Faillissement van de leverancier van de installatie. Dit kan leiden tot vertraging of kostenoverschrijdingen. De betalingsregeling met de leverancier wordt zodanig vormgegeven dat dit risico zo klein mogelijk is.
- d. Technische gebreken. Het rendement is afhankelijk van het zonaanbod, maar ook van het technisch functioneren van de installatie. De zonnecentrale is in principe gedekt tegen technische gebreken. Deze dekking is op basis van de productgaranties van de fabrikanten, de opbrengstgarantie en de systeemgarantie van de installateur. Het risico dat garanties niet kunnen worden nagekomen is klein, maar kan niet volledig worden uitgesloten.
- e. Calamiteiten. Er kan zich schade voordoen door externe oorzaken, denk aan brand-, storm-, hagelschade of blikseminslag. Er zal dan gedurende langere of korte termijn geen stroom geproduceerd kunnen worden. De installatie wordt hiervoor verzekerd met een maximale dekking ter grootte van de investeringskosten. Ook is er een mogelijkheid dat de coöperatie aansprakelijk wordt gesteld door derden die schade vanwege de installatie hebben geleden. Hiervoor wordt een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven afgesloten.
- f. Onverzekerbare risico's. Niet alle risico's zijn verzekerbaar. Bijvoorbeeld natuurrampen, terroristische aanslagen en oorlogen.
- g. Het is mogelijk dat de uren dat de zon schijnt fluctueert per jaar. Gemiddeld hebben we een conservatieve aanname gedaan.

53. Wat vindt de AFM?

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is het instituut dat waakt over consumenten in de financiële sector. Er is geen overleg geweest met deze instantie, omdat wij van mening zijn dat onze projecten overduidelijk zijn vrijgesteld van vergunning of prospectus plicht. Ook een ontheffing is naar onze mening niet nodig. Wij gaan dit project nog aanmelden bij AFM conform de actuele regels die daarvoor gelden. We vinden transparantie en betrouwbaarheid van groot belang en daarom zijn in dit document de risico's beschreven. Verder nemen we het zekere voor het onzekere door onderstaande balk op te nemen.

54. Moet ik vrijwilligerswerk doen als deelnemer?

Nee, dat is niet nodig, maar als u dat wilt kan dat natuurlijk wel. De Coöperatie Vrijstad Energie wordt dan alleen maar sterker. De insteek is dat deelnemers worden ontzorgd wat betreft administratie, onderhoud en schoonmaak van de panelen, reparaties als er iets stuk gaat etcetera. U heeft er geen omkijken naar. Dat is een van de voordelen boven zonnepanelen op eigen dak.

55. Hoe kan ik mij opgeven als vrijwilliger?

Stuur ons a.u.b. een e-mail met uw naam, wensen en telefoonnummer naar info@VrijstadEnergie.nl.

56. Disclaimer

De informatie in dit document is met grote zorg samengesteld. Voor de juistheid of volledigheid van de inhoud kan echter niet worden ingestaan. Ook aanvaarden wij geen enkele aansprakelijkheid voor de geboden informatie op websites waarnaar in dit document wordt verwezen of voor eventuele schade die daardoor kan ontstaan.